

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Afklaring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 230. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346604730816/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

«Aa!» raabte denne forfærdet, idet hun bejede sig over mod Frøken Rebekka, «nu sætter Deres Onkel sine Lørgnetter paa Næsen!»

«Nej, bedste Frøken, – Forsynets Mæring har jeg forlængst opgivet at udgrunde. Det er snarere den saakaldte Tingenes Logik, som jeg savner i en saadan Lidelse. Men *det* forstaar min filosofiske Ven, Hr. Wintrup, bedre» – –

«Jeg mangler maaske ogsaa Forudsætninger, kjære Onkel!» sagde Kandidat Woltersien.

«Maaske. Men prøv at følge med! Selv den svageste Begavelse bør ikke ophøre at stræbe mod Lyset. – Det er denne endeløse Pine, rytmiseret af Blodets Pulsslag, der virker saa dræbende paa Fornuften. Fornuften søger uafslædig at bringe Orden, Form, Begrænsning deri: den tænker sig f. Eks. en Stigen af Smerten med tilsvarende Dalen og saa Afslutning, – eller en enkelt Stigning mod Katastrofe og saa brat Afslutning, – eller mere kombinerede Helheder, som fuldføres af deres respektive Enheder og saa er til Ende. Men Pinen bliver ganske frækt og ugenert ved med sit, uden i mindste Maade at ænse Fornuftens Korthuse af Systemer og Begrænsninger, – – – og naar der saa er gaaet en lille Tid, saa maa Fornuften, paa Trods af sig selv, fordi det er dens forbandede Natur, – til atter at bringe sine Opsætninger længere henne paa Smertens Vej, skjønt den veed, at Pinen ikke regner dem det allernindste.»

«Gud – ja, det maa være *vidsomt!*»

«Jeg forsikrer Dem, kjære Frøken Christence,» sagde Geheimeraaden smilende og satte atter sine Lørgnetter for Øjnene, «det er saadan, at De hverken fatter eller forstaar det.»

«Jeg betunder Geheimeraaden,» sagde Karl med oprigtig Forbavselse, «at De under Lidelsen formaar at anstille saa fine og korrekte lagttagelser.»

«Og det glæder mig ganske overordentlig, min kjære Hr. Kandidat, at høre disse mine lagttagelser bekræftede af en Repræsentant for den allernyeste Videnskab –»

«Ja, undskyld, hvis jeg –»

«Nej, men det er jo Faktum, – thi ligesom alting gaar frem Dag for Dag, saa gaar Videnskaben ogsaa, som vor militære Medarbejder Hr. v. Buddinge siger. De hører jo dog virkelig til Videnskabens friskeste, grønne Skud – – – Men siig mig engang, min kjære Hr. Wintrup,» fortsatte Geheimeraaden i en ganske forandret og meget fortrolig